

EXPRESS POMORSKI

Abonament miesięczny w ekspedycji 2.— zł., w agenturach 2.15 zł., na pocztach już z odnośnym do domu 2.34 zł., pod opaską w Polsce 3.50 zł., w innych krajach 4.50 zł. — Abonament kwartalny w ekspedycji 6.— zł., w agenturach 6.45 zł., na pocztach już z odnośnym do domu 7.01 zł., pod opaską w Polsce 10.50 zł., w innych krajach 14.— zł. — W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków lub tym, podobnych nieprzewidywalnych okoliczności, wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia na str. 7-lamowej 15 gr. od miejsca milimetrowego, na str. pierwszej 60 gr. od miejsca milimetr., na str. trzeciej i drugiej 40 gr. od miejsca milimetr., Ruch towarzyszy 20 gr. od wiersza tekstowego. — Ogłoszenia tłumaczone, skomplikowane, z zastrzeżeniem miejsca oraz z nieczytelnym napisem przy każdym poszczególnym wypadku 25 procent nadwyżki — Z innych kraj w 300 proc. za wyżej. — Konto Pocztów, Kaszy Oszczędności, Poznań 201060. — Ogłoszenia płać na rachunek — Adres administracji: Toruń, Piekary 14 - Telef. 647. — Za reklamy niezamówione redakcja nie odpowiada. — Adres redakcji: Toruń, Piekary 14 - Telefon 647

Rok II.

Toruń-Bydgoszcz-Grudziądz niedziela 14 lutego 1926 r

Nr. 41.

CYRK „EXPRESS“
W. Muszyński.
Toruń w „Parku Wiktorji“.

Jeden z największych cyrków w Polsce. — Tylko pierwszorządne krajowe i zagraniczne siły artystyczne. Arena cyrkowa założona na wielkiej ogrzanej sali z amfiteatrami i wygodnymi siedzeniami. Przedstawienia codziennie o g. 8 wiecz. W niedziele i święta po 2 przedstaw. o 3 po poł i o 8 wiecz. CENY MIEJSC: Łoża kupon 5 zł., krzesło I. miejsce 3 zł., amfiteatr 2 zł., 1.50 i 1 zł., galerja 80 gr., żołnierze 50 gr. Gra codziennie orkiestra wojskowa.

Wiadomości polityczne

PRZYJĘCIE W BELWEDERZE.

Wczoraj o godz. 8 wiecz. w Belwederze odbył się obiad na cześć członków rządu wydany przez p. Prezydenta Rzeczypospolitej.

Według zwyczaju p. Prezydent podejmuje obiadem każdy rząd.

NARADY PIASTA.

Klub Piasta obradował wczoraj pod przewodnictwem p. Witosa. M. in. uchwalono w sprawie podatku majątkowego po wysłuchaniu referatu p. Byrki stanąć na platformie ścigania tego podatku w wysokości definitywnego wyznaczenia, t. j. 150 milj. zł. z rolnictwa, 302 milj. z wielkiego przemysłu i 69 z drobnego rolnictwa i wolnych zawodów.

Z MIN. PRZEMYSŁU I HANDLU.

W Ministerstwie Przemysłu i Handlu odbyła się konferencja międzyministerjalna pod przewodnictwem dyrektora departamentu, p. Hipolita Głowicza w sprawie traktatu handlowego ze Stanami Zjednoczonymi. Rozpatrywano przedstawiony przez Stany projekt traktatu.

ZAMÓWIENIA DLA PRZEMYSŁU WŁÓKIENNICZEGO.

W Departamencie Przemysłowym Ministerstwa Przemysłu i Handlu odbyła się w dn. 9 b. m. przy udziale przedstawicieli Ministerstwa Spr. Wojsk., Min. Pracy oraz przedstawicieli przemysłu tkackiego z rządem konferencja w sprawie zamówień wojskowych dla przemysłu włókienniczego.

Prezes rady ministrów przyjął wczoraj delegację nowopowstałego stronnictwa ruskiego z prezesem Danilowiczem na czele. W skład delegacji wchodził przedstawiciel wszystkich sfer społecznych: włościanie, mieszczaństwo, inteligencja i t. d. Delegacja złożyła premierowi wyrazy lojalności wobec państwa polskiego.

Podsekretarz Stanu Min. Spraw Zagranicznych przyjął w dniu dzisiejszym posła duńskiego p. Arnsteda.

Z ramienia W. M. Gdańska zaproponowano Rządowi Polskiemu przystąpienie do rokowań z Niemcami w sprawie

Wiadomości sejmowe

Z SEJMOWEJ KOMISJI BUDŻETOWEJ.

Sejmowa Komisja Budżetowa na wczorajszym posiedzeniu przystąpiła do obrad nad preliminarzem budżetowym na r. 1926. Na wstępie przewodniczący komisji i referent generalny budżetu pos. Główniński przedstawił ogólny pogląd na sprostowany preliminarz budżetowy na rok 1926, oraz stwierdził, że wydatki rzeczywiste będą jednakże wyższe aniżeli pierwotnie preliminowano, a to m. in. z powodu wzrostu wydatków na pomoc dla bezrobotnych.

Następnie Minister Skarbu p. Zdziechowski odpowiadał na skierowane do niego zapytania członków komisji. W szczególności wyjaśnił, że był zmuszony uczynić znaczny wydatek w funtach szterlingach z powodu gwarancji udzielonej Tow. Kooperacji Rolnej przez Rząd poprzedni wobec tego że Kop. Rolna sama wypłaty nie uskuteczniła.

funduszy ubezpieczeniowych. Sprawa jest analogiczną do naszego sporu o zwrot należących się nam odnośnych funduszy, znajdującego się obecnie na wokandzie międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości w Hadze.

15 b. m. przyjeżdża do Warszawy Poseł Polski w Berlinie p. Olszowski w związku z rokowaniami polsko-niemieckimi.

15-go b. m. będą wznowione w Berlinie rokowania likwidacyjne z Niemcami na podstawie wykazu szczegółowego nie ruchomości nieobjętych przez likwidację.

Rokowania o zawarcie konwencji kolejowej polsko-niemieckiej prowadzone są w Berlinie bardzo energicznie i niebawem zostaną zakończone.

Rokowania handlowe polsko-niemieckie rozpoczną się ponownie dopiero w pierwszej połowie marca, gdyż obustronne studia nad dołączonymi wzajemnie listami towarów i stawek celnych nie będą mogły być wcześniej zakończone. Z naszej strony Ministerstwo Przemysłu i Handlu pracuje śpiesznie nad uzgodnieniem odnośnych stanowisk zainteresowanych grup gospodarczych.

Nominacja p. Barlickiego merytorycznie zatwierdzona

P. Premier Skrzyński przyjął wczoraj p. Niedziałkowskiego (P. P. S.), który poinformował p. premiera o środowej uchwale klubu P. P. S. w sprawie desygnowania p. Barlickiego do rządu. P. Niedziałkowski w rozmowie prywatnej wysunął dwie koncepcje udziału p. Barlickiego w rządzie; stanowisko wicepremiera albo Ministra Robót Publicznych z rozszerzonymi kompetencjami, t. zn. z prawem zasiadania w Komitecie Politycznym i Ekonomicznym Rady Ministrów. Druga koncepcja ma zdaniami posła Niedziałkowskiego więcej szans powodzenia.

O g. 5 po poł. premier Skrzyński zaprosił do siebie p. Barlickiego i odbył z nim dłuższą konferencję.

O g. 6 i pół wieczorem p. premier przybył do gmachu sejmowego i odbył przeszło godzinną konferencję z p. marszałkiem Ratajem. Poruszono szereg aktualnych zagadnień bieżących.

Po wyjściu od marszałka Sejmu p. Premier Skrzyński udzielił zebranym przedstawicielom prasy następujących wyjaśnień co do nominacji pos. Barlickiego: „Merytorycznie rzecz jest już zatwierdzona. Pozostają jeszcze do omówienia pewne szczegóły drugorzędne. Jutro nominacja będzie faktem dokonany. P. Barlicki obejmie tekę Min. Robót Publ. Postulat P. P. S., co do udziału w Komitecie polit. i ekonomicznym Rady Ministrów będzie prawdopodobnie uwzględniony. Nadto dziennikarze zapytali, jak wygląda kwestja Nacz. Władz wojsk. P. Premier odpowiedział, że członkowie gabinetu będą mogli jeszcze w tym tygodniu zapoznać się szczegółowo z tą sprawą.”

Jest możliwe, iż po nominacji p. Barlickiego, stanowisko wiceministra Robót Publicznych będzie powierzone fachowcowi ze sfer lewicowych.

Dolar i Złoty

Wczoraj Bank Polski płacił za dolara 7.28 zł. W obrotach międzybankowych żądano 7.45

Z GIELDY ZBOŻOWEJ.

Na wczorajszej giełdzie zbożowo-towarowej obroty żytem i pszenicą były nieznaczne. Niektórzy sprzedawcy wstrzymywali się z znaczniejszą podażą, w obawie zmiany kursu dolara. Ceny utrzymane.

Beznadziejny stan

J. Em. Prymasa Kardynała Dalbora

POZNAŃ, 11. 2. (PAT.) — Dnia 11 b. m. wydano następujący biuletyn o stanie zdrowia księdza kardynała prymasa Dalbora. Niepokój motoryczny, trwający dziś od rana, ustąpił około godziny 17, dopiero po zadaniu silnych dawek środków narkotycznych.

O godz. 17.30 pacjent zapadł w głęboki sen, trwający do tychczas. Puls 126, stał się nieregularny, przerywany. Oddech 26, uciążliwy coraz więcej płaski. Stan zdrowia pacjenta budzi coraz większe obawy.

Katastrofa kolejowa w Moskwie

MOSKWA, 10. II (Tel. wł. „Gł. Codz.“). Znowu Moskwa stała się widownią krwawej katastrofy kolejowej. Przybyły z Leningrodu do Moskwy pociąg pociąg pociąg na samej stacji t. zw. Mikołajewskim dworcu uległ rozbiciu. Pociąg, pędząc z szybkością 40 km. na godzinę wpadł na stację, wywracając bufory zamykające tory i uszkodził budynki peronowy. Podczas katastrofy zginęło 5 pasażerów i padło 21 osób rannych, w tem 10 ciężko. Kilka wagonów, parowóz i wóz bagażowy zostały rozbite. Przyczyną katastrofy jest „kawalerska” jazda „nikolajewskich” maszynistów, którzy zakładają się pomiędzy sobą, że wjeżdżając na stację w pędzie 50 km. szybkości, potrafią na czas pociąg zahamować. Podczas ostatniej katastrofy maszynista, widząc, że „kawalerska” jazda jest zbyt szybka, wyskoczył z parowozu, unikając śmierci, natomiast palacz zginął na miejscu.

wóz i wóz bagażowy zostały rozbite. Przyczyną katastrofy jest „kawalerska” jazda „nikolajewskich” maszynistów, którzy zakładają się pomiędzy sobą, że wjeżdżając na stację w pędzie 50 km. szybkości, potrafią na czas pociąg zahamować. Podczas ostatniej katastrofy maszynista, widząc, że „kawalerska” jazda jest zbyt szybka, wyskoczył z parowozu, unikając śmierci, natomiast palacz zginął na miejscu.

Po burzy w Kaliszu

(Telefonogram wł. „Głosu Codz.“)

Dzień wczorajszy przeminał zupełnie spokojnie. Rada miejska wydała do ludności odezwę, wzywając ją do niedawania posłuchu ciemnym elementom wyrotowym. Równocześnie zapowiedziała, że wbrew pogłoskom niezależnych socjalistów i komunistów — będą w dalszym ciągu wypłacane zapomogi dla bezrobotnych.

W związku z zawieszeniem w czynnościach starosty kaliskiego przez wojewodę p. Darowskiego, dowiadujemy się, że przeciw policji kaliskiej wdrożone zostały dyscyplinarne dochodzenia. Jak się okazuje, policja miejscowa nie reagowała zupełnie, gdy w jej oczach tłum masakrał prezydenta miasta Kalisza.

Delegacja Kolejarzy Pomorskich u Ministra Kolei i w Sejmie

Dn. 11 b. m. do Ministra Kolei przybyła delegacja pracowników warsztatowych z Bydgoszczy w składzie pp. Trepto, Kaczmarek i Burhardt i pod przewodnictwem v. prezesa Związku Kolejarzy Z. Z. P. p. Wasikowskiego na audjencji złożyła Ministrowi protest przeciwko zamierzonemu skróceniu czasu pracy w warsztatach do 5 dni w tygodniu. P. Minister przyobiecał, że dopóki to będzie możliwe ze wzglę

dów finansowych, skrócenie czasu pracy nie nastąpi.

Poczem delegacja udała się do sejmku, gdzie złożyła memoriał, w którym domaga się jaknajwyższego uchwalenia przez sejm ustawy emerytalnej dla dziennych płatnych pracowników kolejowych.

Referent tej ustawy, pos. Tabaczyński oświadczył delegacji, że ustawa uchwalona będzie na pewno w I półroczu r. b.

Aresztowanie bandyty w Łodzi

Wczoraj aresztowano oddawna ściganego przez władze policyjne słynnego herszta wielu band bandyckich w Polsce, Romana Stefczyńskiego. Herszt ten

w ostatnich latach w kilku różnych województwach, urządzając napady na małomiasteczkowe urzędy pocztowe i pociągi.

Już połowa lutego!...

Jesteśmy w połowie lutego. Marzec za pasem — a wraz z nim sezon, który powinien nas zastać w pełni przygotowań i pierwszych działań w dziedzinie robót publicznych i ruchu budowlanego.

Bezrobocie osiągnęło szczyt swego dramatycznego napięcia. 360.000 ludzi błąka się po kraju bez pracy i bez godziwego zarobku. W mętnej wodzie posępnych nastrojów tej armii wydziedziczonych zaczyna grasować groźny bakcyl rozkładowej roboty wrogów państwa.

Wypadki kaliskie są dowodem, że zbrodnica agitacja wyrotowców skrzętnie czuwa nad tym naszym magazynem materiałów wybuchowych, jakimi są głód i nędza bezrobotnych.

W tym momencie Ministerstwo Robót Publicznych zostało porzucone przez stronnictwo socjalistyczne, po dwumiesięcznej przeszłości faktycznej bezczynności ministra, posła Jędrzeja Moraczewskiego.

Powstaje pytanie: co zostało zrobione w M-stwie Robót Publicznych za czasów ministra J. Moraczewskiego, aby na szybko już nadchodzące pierwsze dni wiosny mieć rozumny plan i od-

powiednie fundusze na rozpoczęcie szerokich robót inwestycyjno-budowlanych?

Mamy to przekonanie, że nie zostało zrobione wiele.

Jednak z tego samego miejsca w najpierwszych numerach „Głosu Codziennego” pisaliśmy w ostrzegawczym tonie, że realne rozwiązanie tragedii bezrobocia leży narazie jedynie w robotach publicznych.

P. minister Moraczewski chorował. Chorował i naprawdę, i... politycznie. Gdy był zdrow, zajmował się zagadnieniami, które z funkcjami jego trudnego i odpowiedzialnego resortu nie miały nic wspólnego. Wreszcie — odszedł...

Za p. Moraczewskim stał klub parlamentarny i stronnictwo P. P. S. Oni też będą musieli podzielić z postem Moraczewskim odpowiedzialność, jeśli z wiosną, która szybko nadchodzi, okaże się, że M-stwo Robót Publ. jeszcze raz nie stanęło na wysokości zadania, i że zamiast planowej akcji przeciw bezrobociu — będziemy raz jeszcze improwizowali przysłowiowe już w Polsce... wały po powodzi...

Oświadczamy to zawczasu!

Pielgrzymka Niemiec do Genewy

(Koresp. wł. „Głosu Codzien.”).

Berlin, 8 lutego.

Dzisiaj wieczorem nota niemiecka wyrusza z pielgrzymką do Genewy. Państwa sprzymierzone dały Niemcom warunkowe rozgrzeszenie i zaprosiły je do Genewy — na odpust. Wędrówka noty dyplomatycznej od chwili jej wysłania aż do oficjalnego przyjęcia Niemiec do Ligi i do Rady jest długa. Warto się jej przypatrzeć z bliska.

Gdy generalny sekretarz Ligi, The right honourable Sir Eric Drummond, odebrał z rąk specjalnego wysłannika rządu niemieckiego notę, zawiadamia on przewodniczącą Radę Ligi o życzeniu Niemiec przystąpienia do Ligi. Przewodniczący zwołuje wówczas (prawdopodobnie na 12 b. m.) nadzwyczajną sesję Rady, która postanowi wdrożyć postępowanie formalne i ustali termin dla zwołania nadzwyczajnego zgromadzenia według ostatnich informacji na dzień 10 marca. Poza tym Rada zajmie zasadnicze stanowisko wobec konieczności przyznania Niemcom, a tem samem i Polsce i ewentualnie Hiszpanji i Brazylii stałego miejsca w Radzie. Na skutek zaproszenia przewodniczącego Rady plenarne zgromadzenie zbierze się w oznaczonym terminie i po formalnym zbadaniu wniosku niemieckiego przekaże go mieszanej komisji, złożonej z pierwszej komisji prawnej i szóstej politycznej. W komisji tej wniosek poddany jest gruntownemu badaniu, komisja sprawdzi, czy konstytucja niemiecka odpowiada zasadom odpowiadającym statutom Ligi, czy granice niemieckie są ustalone, czy treść noty i stanowiska rządu niemieckiego dają należyte gwarancje, że Niemcy spełnią swe zobowiązania wobec Ligi i jej członków, dotrzymując statutu i t. d. Równocześnie komisja wojskowa roz-

patrzy, czy Niemcy wywiązały się ze swych zobowiązań rozbrojeniowych, a komisja budżetowa ustali prowizorycznie udział niemiecki w kosztach utrzymania Ligi. Jeżeli egzaminy te wypadły pomyślnie, zgromadzenie plenarne przystępuje do ogólnej dyskusji na podstawie referatów komisji i do głosowania. O ile dwie trzecie wszystkich głosów wypowie się za wnioskiem niemieckim, Niemcy zostają przyjęte do Ligi Narodów. Wówczas delegat niemiecki, który dotychczas nie brał udziału w żadnych naradach, wchodzi na salę i zajmuje miejsce według porządku alfabetycznego i nomenklatury francuskiej („Allemagne”) między Albanją i Argentyną. Przewodniczący wita uroczystym przemówieniem nowego członka, poszczególni delegaci wygłaszają kilka słów okolicznościowych, delegat niemiecki odczytuje oficjalne podziękowanie rządu niemieckiego. Po spisaniu protokołu zgromadzenie przystępuje do porządku dziennego, uchwalając zarazem kwotę przypadającą na Niemcy (około półtora miliona franków złotych dotychczasowych kwot innych państw. O ile Rada na pierwszej sesji swej postanowiła przyznać Niemcom stałe miejsce w Radzie, zbiera się ona ponownie, aby uchwalić formalnie rozszerzenie Rady przez adopcję Niemiec i innych państw. Uchwały swe, które muszą zapaść jednogłośnie, wnosi ona na zgromadzenie plenarne, które zwykłą większością je akceptuje. Przyszłe sesje Rady odbywają się już przy współudziale nowych członków.

Jak wynika z powyższego streszczenia, droga do ostatecznego przyjęcia Niemiec do Ligi,

Gdzie się odbędzie Konferencja Rozbrojeniowa?

(Koresp. wł. „Głosu Codzien.”).

Genewa, 8 lutego.

Pertraktacje szwajcarsko-sowieckie, mające na celu załagodzenie zatargu, który powstał na tle uniewinniającego wyroku, wydanego przez sąd szwajcarski na ideowego zabójcę Woroskiego, bynajmniej nie uległy zerwaniu, jak o tem donosiły agencje telegraficzne.

Trwają nadal, choć toczą się jak po grudzie.

Posredniczy Francja, złudzona nadzieją zawarcia z Sowietami korzystnych umów handlowych i pragnąca im dopomóc w nawiązaniu porozumienia ze Szwajcarią.

Początkowo Sowiety znalazły poparcie przyjazne całej prasy szwajcarskiej.

Dziwnem się to może wydawać na pierwszy rzut oka, lecz, gdy się wniknie w pobudki tego poparcia, wówczas stanie się ono zrozumiałe.

W Szwajcarii ma się odbyć konferencja rozbrojeniowa.

Wszystkim państwom, zwłaszcza zaś Francji zależy na tem, aby w konferencji wzięły udział Sowiety.

Wiedząc o tem i wyszukując sytuację, bolszewicy oświadczają, że dopóki nie otrzymają zadośćuczynienia od Szwajcarii, dopóty nie przybędą na konferencję, jeśli odbywać się ona będzie w Szwajcarii.

Jak wiadomo efekt tego taktycznego kroku był taki, że inne państwa pośpieszyły z ofertami swoich miast, a nawet rzucono projekt przeniesienia siedziby Ligi Narodów na inne ziemie, bardziej dogadzające Sowietom! Prasa szwajcarska uderzyła na alarm!

Jakto?! Szwajcarija ma przestać być terenem zjazdów i organizacji międzynarodowych? Ma się wyzbyć z tego tytułu tytułu korzyści moralnych i materialnych?!

Poczęła przeto wywierać nacisk na Radę Związkową, aby poczyniła ustępstwa Sowietom! Rada Związkowa istotnie wykazała dużo ustępliwość!

Współzawodnictwo stronnictw politycznych w Rumunii

Stronnictwo postępowe (liberałów), które obecnie tworzy większość rządową w Rumunii, zawarło umowę ze stronnictwem węgierskim w Siedmiogrodzie w celu wspólnego wystąpienia w zbliżających się wyborach miejskich. Blok ten ma na celu zwalczanie Niemców, którzy w Siedmiogrodzie stanowią element równie liczny jak i Węgrzy, ale po miastach szczególnie połud-

a co ważniejsze do Rady Ligi, jest długa i mozolna. Po drodze czyhają różne niebezpieczeństwa polityczne i dyplomatyczne, o które Niemcy mogą się potknąć. Mowa Mussoliniego jest takim niebezpieczeństwem, które Niemcy dobrze rozumieją. Głos delegata włoskiego w Radzie Ligi może udaremnić dążenie niemieckie i zamknąć im wstęp do Rady. To też prasa niemiecka reaguje na ostre ataki z nad Tybru podziwiająco spokojnie, nie chcąc w krytycznej chwili zaostrzać sytuacji. Koła polityczne w Berlinie odkładają sobie odpowiedź na przyszłość.

o—w—

Niestety! Zapomniała a raczej nie zdawała sobie sprawy z kim ma do czynienia!

Sowiety, sądząc, że mają grę wygraną, zażądały kategorycznie „przepraszania” za zabójstwo i wypłacenia odszkodowania córce zabitego.

Przypuszczały, że rząd tego kraju „hotelarzy” pójdzie na wszystko, aż do poniżenia władzy nie, byleby tylko ocalić interesy hotelarskie!

I zawiodły się.

Ten naród, który był udzielał obecnym władcom czerwonego caratu schronienia, ocalając ich od stryczka, szanuje swoją godność ponad doraźne zyski...

Rada Związkowa odpowiedziała, że gotowa jest wyrazić współczucie, a nawet wypłacić odszkodowanie pod tym jednak warunkiem, że Sowiety uznają że swej strony obowiązek wynagrodzenia obywatelom szwajcarskim strat, poniesionych podczas przewrotu bolszewickiego w Rosji.

— „Ten warunek jest dla nas nie do przyjęcia! — odparły Sowiety. My nigdy nikomu nic nie zwracamy!”

Nie brzmi to zachęcająco dla... rentjera francuskiego, który wciąż karmi się nadzieją, że Sowiety zwrócą mu jego pieniądze, ulokowane w tyłu rosyjskich papierach dywidendowych!

W międzyczasie tego sporu konferencję rozbrojeniową postanowiono odłożyć.

Jest więc czas dostateczny, aby prowadzone nadal rokowania doprowadziły do porozumienia.

Sowiety napewno spuszcza z tonu, co nie przyjdzie z trudnością tym handlarzom z przyzwyczajenia i z rasy.

Tymczasem utraciły sprzymierzeńca w prasie szwajcarskiej, która, oburzona do żywego, obecnie wymaga od Rady Związkowej, aby już ani na jeden krok dalej nie poszła w swojej ustępliwości.

J. Z—wicz.

Co inni piszą?

„Mniejszości” w Polsce.

Tak się jakoś dziwnie układa, że zagadnienia mniejszości narodowych w Polsce zostały, każde poszczególnie — zmonopolizowane przez pewne stronnictwa polityczne.

I tak: ugode z żydami przeprowadzili (coprawda — nieszczęśliwie) endecy, którzy wzrosli przeciw na antysemityzmie! Ugode z Niemcami usiłuje robić... poseł Korianty, którego cała przeszłość polityczna zionie duchem antyniemieckim. Socjaliści (zresztą głównie w osobie p. sła Niedziałkowskiego) specjalizują się w ugodzie z rusinami, walkującą sprawę autonomii terytorjalnej południowo-wschodnich kresów Rzplitej, Wyzwolenie — wysiła się, jak umie, na forsowanie spraw białoruskich. Piastowcy, żeby nie zostać bez tematu, chorują na współdziałanie z... Czechami.

Zarysowują się specjalizacja! Nie byłoby w tem nic zdrożnego, gdyby obok specjalizacji — istniała jakaś naczelna, wspólna linia przewodnia i choćby najślabsza koordynacja tych wysiłków. Tego jednak nie ma!

Endecy układają się z żydami, ale jętrzą we Lwowie rusinów, chadecy usiłują porozumieć się z Niemcami, ale walą w żydów; P. P. S. robi psikusy Koriantemu, a Wyzwolenie — no, to jedno stronnictwo robi konsekwentnie na złość wszystkim innym.

Tyle na wstęp ogólny! Ze szczegółów — podamy „złote myśli” posła Koriantego, który zaczyna już we własnej „Polonji” tłumaczyć się zawiści i kłopotliwie ze swych poczyniń ugodowo-niemieckich:

Program Ch. D. sprzeciwia się postulatowi eksterminacyjnej polityki, głoszonej przez niektóre organy nar. demokracji. Z każdym odiumem mniejszości narodowej oświadczającym, że stoi lojalnie na gruncie państwowości polskiej, powinno się współpracować w życiu publicznym pod względem politycznym i gospodarczym.

Tak — tak! W radach miejskich, w handlu węglem, żelazem...

Z pod tej zasady nie można wyłowić przedstawicieli mniejszości niemieckiej, jeśli oświadczają, że chcą być lojalnymi obywatelami polskimi. Nie wolno nam współpracować tylko z ludźmi, którzy w stosunku do naszego państwa zajmują wrogię stanowisko.

Co do żydów — niech mają kłopot endecy. Endecki to minister, p. Stanisław Grabski, przeprowadzał z nimi ugode, obiecując wiele śmiałych rzeczy. A obecnie „Nasz Przegląd” rozdziera szaty:

staje przed żydowską opinią publiczną jasno i niedwuznacznie postawione zagadnienie: Zostaliśmy oszukani. Żadne sentymenty na nic się tu nie zdadzą. W polityce decyduje interes. P. Stanisław Grabski zawierając umowę z żydami miał słodkie słowa na ustach, ale piotun antysemitkiemu programowi w sercu. I pertraktując z żydami czynił to jako 100 proc. antysemita. Baczył na to, by pewne punkty sformułowane były w sposób, nie nadający się do realizacji, by inne nie zostały sformułowane. A teraz bacz na to, by z sformułowanych punktów wykonane zostały tylko najobojętniejsze. Jesteśmy oszukani.

Biedni „oszukani” żydzi! I stokroć biedniejsi oszukani na własnych machiawelizmach endecy!

Bo nadomiar — co to tu teraz powie i p. Korianty i p. St. Grabski, gdy wypadnie przed wyborcami odpowiedzieć na zarzuty zdrady i to zdrady — bezowocnej?

Przyjdzie taki dies irae, choć go się dziś wszelkimi siłami odsuwa.

A—mol.

Fraszki aktualne.

„Wśród serdecznych przyjaciół psy zająca zjadły!”

Ilekróć o los Polski toczą spór zajadły tak licznych naszych stronnictw wymowni posłowie... to warto by w pamięci mieli to przysłowie...

t. p.

Zjazd pracowników samorządu miejskiego, powiatowego i gminnego w Kielcach

W dniu 24 stycznia b. r. odbył się piąty z kolei zjazd wojewódzki pracowników samorządu miejskiego powiatowego i gminnego w Kielcach. W zjeździe wzięło udział około 260 pracowników z obszaru wojew. Kieleckiego, przedstawiciele władz państwowych i samorządowych z pp. vice-województwa d-rem Kroeblem, prezydentem m. Kielc Łukasiewiczem i starostą kieleckim Srednickim na czele, przedstawiciele prasy, organizacji społecznych i zawodowych.

Na zjeździe omawiano aktualne zagadnienia samorządowe i pracowników samorządowych na tle ciężkiej sytuacji gospodarczej kraju i metod stosowanej polityki oszczędnościowej.

Zuchwał i rezolucji przyjętych przez zjazd należy wymienić: domagającą się jaknajrychlejszego unormowania stosunków służbowych w samorządzie oraz emerytur pracowników na zasadach prawa publicznego, stwierdzającą iż stosowane przez władze nadzorcze oszczędności w samorządzie są w wielu wypadkach krzywdzące dla pracowników samorządowych w sto-

sunku do państwowych oraz iż godzą w nabyte prawa pracowników, ustalone z własnej inicjatywy poszczególnych Związków Komunalnych, domagającą się powstrzymania zwyczaj komornego na zasadzie obowiązującej ustawy o ochronie lokatorów w stosunku do funkcjonariuszów podlegających procentowym obniżkom uposażeń, oraz zawieszenia prawa eksmisji w stosunku do bezrobotnych pracowników umysłowych. Poza to stwierdzono, iż wyrażone w projektach ustaw organizacyjnych samorządu tendencje do ograniczenia praw wyborczych do reprezentacji komunalnych pracowników samorządowych, są z punktu widzenia równości wobec prawa krzywdzące zaś ze względów rzeczowych szkodliwe dla samorządu, gdyż utrudniają dopływ do reprezentacji komunalnych jednostek specjalnie w sprawach samorządowych wyszkolonych.

Poza to omawiano sprawy organizacyjne, zmierzając do dalszej konsolidacji ruchu zawodowego pracowników samorządowych.

Różne.

ODSLONIĘCIE TABLICY.

Dnia 14 b. m. t. j. w nadchodzącą niedzielę o godz. 11 r. w Cytadeli odbędzie się uroczyste odsłonięcie tablicy, poświęconej pamięci czterech „Proletarijczyków”, straconych na stokach Cytadeli dn. 28 stycznia 1886 r. Tablica ufundowana została z inicjatywy i staraniem pozostałych przy życiu towarzyszy straconych pp. A. Dębskiego, Br. Sławińskiego, M. Manczewicza i K. Pietkiewicza.

ŻEGLUGA NA WISŁĘ.

W związku z odwilżą i oczyszczeniem się Wisły od lodu na przestrzeni Plock — Włocławek, sp. akc. Zjednoczonego Warsz. Tow. Transportu Żegluga przedłużyła linię pasażerską dzienną z Plocka do Włocławka już od wczoraj. Odjazd parostatków tej linii o godz. 9 r. z Warszawy z przystani przy moście Kierbedzia, z Włocławka — o godz. 1 po poł.

Równocześnie uruchomiono wczoraj linię pasażerską nocną z Warszawy do Plocka o godz. 9 wiecz., zaś z Plocka do Warszawy o godz. 4 i pół po południu.

TARYFOWY LISTEK FIGOWY.

W ogłoszonej taryfie przewozowej P. K. P., obowiązującej od dnia 10 b. m., wprowadzono 5 proc. opłaty za przewóz ładunków w krytych wagonach. Ponieważ cały szereg artykułów pierwszej potrzeby, jak npr. zboże, cukier, mąka etc. wymagają przy przewozie wagonów krytych i dotychczas za przewóz ich opłacano normalne stawki, wprowadzenie dodatkowej specjalnej 5 proc. opłaty za „kryte wagony” jest w rzeczywistości ukrytą podwyżką taryfy przewozowej za te artykuły.

NOWOŚCI WYDAWNICZE.

Prof. Dr. St. Nowakowski „Kapitan Scot”. Tow. Wyd. „Rój”.

A więc wreszcie mamy dobrą, taną 130 gr.) ilustrowaną książeczkę podróżniczą, stworzoną przez powołane pióro (autor, obecnie profesor Uniwersytetu Poznańskiego, przedtem wykładał na katedrze „odkryć geograficznych” w Clark University). Dzieje wyprawy Scotta w 1912 r. do bieguna południowego, wyprawy zwycięskiej, a mimo to tak tragicznej — to jeden z najwspanialszych rapsodów ludzkości.

Tabela wygranych Loterii Państwowej

V kl. 7 dzieł.

5.000 zł. nr. 2008.
3.000 zł. nr. 31426.
2.000 zł. n-ry: 6991 42489.
1.000 zł. n-ry: 2408 4108 8210 14240 29950 30615 34676 46300 56905.
600 zł. n-ry: 1284 18886 42212 56037.
500 zł. n-ry: 3982 8264 10966 17593
17911 28589 33870 33894 37220 46857
51168 54759 60459 60726 64832.
400 zł. n-ry: 6201 6678 6752 6810
10631 11219 12612 12635 14360 15092
17008 18728 19323 20336 25894 27306
27489 29274 34126 34485 37401 38663
40454 41917 44686 48511 49329 50856
51064 51262 53461 55831 56470 58568
62308 63929.

300 zł. n-ry: 849 1029 1586 2637
2938 3497 3757 5216 5394 5887 6065 6514
6534 7251 7999 8835 9124 9508 11407
11674 12509 12637 12748 12861 15248
15396 15684 15939 16243 16422 16801
17213 17900 18309 18416 18772 19781
19867 20158 21279 21535 21620 21837
21984 22182 22619 22721 23137 23297
23357 23420 24490 24771 25017 25066
25845 26236 26290 26330 26546 27588
27769 28005 28205 28384 28680 29492
29988 30041 30160 30512 31279 31532
32548 33783 33965 34036 34325 34574
35348 35917 36314 36439 36533 36558
37045 37096 39319 39494 40301 40545
40550 40738 40868 41159 43275 43868
44549 44630 45535 46067 46494 46523
46932 47180 48182 48683 48873 49437
50254 50916 51455 52028 52083 52126
53245 53773 54056 54334 54831 54902
56069 56753 56979 57657 58070 58476
58807 59396 59557 59928 60823 61071
61205 61596 61699 61736 61804 62045
62078 62158 63292 63382 63837 63912
64476 64547.

Żądajcie wszędzie „GŁOSU CODZIENNEGO”.

Echa Katowickie

DZIAŁALNOŚĆ ANTYPOLSKA WŚRÓD BEZROBOTNYCH.

Agenci Volksbundu rozwijają nadal planową działalność antypolską wśród rzesz bezrobotnych. Początkowo kaptowali oni dzieci robotników polskich do szkół niemieckich, udzielając rodzicom specjalnych zasiłków pieniężnych, obecnie zaś werbuja robotników z polskiego Śląska do pracy na Śląsku niemieckim, mimo, iż bezrobocie na Śląsku niemieckim jest daleko większe niż u nas. Robotnicy, którzy tą drogą otrzymują z rąk niemieckich pracę, zobowiązują się posyłać swoje dzieci do szkół niemieckich oraz przystąpić do niemieckich tajnych organizacji, mających na celu oderwanie Śląska od Polski.

BUDŻET WOJEWÓDZTWA.

Komisja budżetowa sejmiku śląskiego ustaliła ostatecznie budżet województwa na rok 1926, który w wydatkach przewiduje kwotę 50 milionów, a w dochodach 54 milionów. Nadwyżka w kwocie 4 milionów zł. ma pokryć niedobór zeszłoroczny.

MOST NA WISŁĘ.

Delegaci powiatów Pszczyńskiego i Bielskiego zwrócili się wczoraj do województwa z prośbą, aby władze wojewódzkie przyczyniły się do budowy mostu na Wiśle, mającego połączyć te dwa powiaty. Wice-wojewoda Żórawski przychylił się do prośby delegacji i przyrzekł wyasygnować na ten cel kwotę 12.500 zł.

DODATKI DO PODATKÓW.

Na skutek protestu związku gmin województwa śląskiego, woj. Bielski cofnął rozporządzenie z dnia 14.1 r. b. wstrzymujące wypłatę dodatków do podatków, należnych gminom komunalnym. Wobec tego dodatki te zostaną w najbliższej przyszłości gminom wypłacone.

P. P. S. ŻĄDA WYBORÓW KOMUNALNYCH.

P. P. S. żąda przeprowadzenia nowych wyborów do ciał samorządowych na całej górnosląskiej części woj. śląskiego, albowiem zdaniem jej, rady wybrane urzędują nielegalnie. P. P. S. zapowiada, że użyje wszystkich uczciwych środków, aby przeprowadzić nowe wybory komunalne.

Trzeba zrobić porządek...

(Koresp. wł. „Głosu Codzien.”).

Żyrardów, 10 lutego.

W dniu 14 b. m. t. j. w nadchodzącą niedzielę o godz. 2 popołudniu odbędzie się w Żyrardowie nadzwyczajne zgromadzenie członków byłej spółki budowlanej przy ul. Ogrodowej Nr. 8, a obecnie już za legalizowanej prawnie, p. n. Pierwsza robotnicza spółka mieszkaniowa w Żyrardowie.

Zebrań to odbędzie się w sali Domu Ludowego. Na porządku dziennym: odczytanie listu, p.p. A. Gawryszewskiego i A. Zielińskiego do Zarzą-

du dóbr Guzów p. Sobańskiego, w którym to liście donoszą że place kupione są za własne ich pieniądze, a dom wybudowany za wypożyczone od członków pieniądze. Wobec powyższego wszyscy członkowie spółki proszeni są o liczne przybycie na zebranie, na które przyjęli od Zarządu zaproszenie i będą obecni Prezydent miasta, p. Broszkiewicz, Rejent p. Bachański i Administrator dóbr p. Sobańskiego, p. Kolanowski.

Elżet.

Jak wpływały podatki w styczniu

Według zestawienia tymczasowego sporządzonego przez Ministerstwo Skarbu, podatki bezpośrednie przyniosły w pierwszej dekadzie stycznia r. b. 8,4 miliony złotych, w drugiej 12,5 milionów złotych, w trzeciej 15,9 milionów złotych.

Podatki pośrednie w pierwszej dekadzie stycznia dały 3,5 milionów złotych, w drugiej 4,2 miliony złotych, w trzeciej 4,6 milionów złotych.

Opłaty stempłowe w pierwszej dekadzie stycznia przyniosły 2,8 milionów złotych, w drugiej 3,2 miliony

złotych, w trzeciej 3 miliony złotych. Monopole dały w pierwszej dekadzie stycznia 13,9 milionów złotych w drugiej — 10,8 milionów złotych, w trzeciej 15,9 milionów złotych.

Ogółem w trzech dekadach stycznia wpływy z danin i monopolu przyniosły 99,3 miliony złotych, przyczem wpływy te z dekady na dekadę wzrastały: w pierwszej dekadzie wyniosły one 28,7 milionów złotych, w drugiej 31 milionów złotych, w trzeciej 39,6 milionów złotych.

Sprawa Bispinga

8 dzieł rozpraw

Na wniosek urzędu prokuratorskiego i obrońców, Sąd postanawia; wezwać dodatkowo jako świadków Karola Marszałka, b. naczelnika wydz. śledczego w Petersburgu oraz Rakowickiego, b. administratora ks. Druckiego-Lubeckiego. Ponadto Sąd postanowił w pełnym składzie dokonać w dniu 15 b. m., wizji w maj. Teresinie.

Następuje zeznanie świadków. Zeznają: Dr. Serkowski, o analizie zatrutej strychniną herbaty w 1912 r., oraz Mereszkowski, b. sekretarz Bispinga o stanie majątkowym oskarżonego.

Zukiewicz Jan, b. lokaj księcia opisując moment usiłowania otru-

cia i zabójstwa, bezwzględnie za sprawcę uważa Bispinga.

Marszałek Karol zeznaje, że w 1913 roku na skutek starań członka rady Państwa — Skirmunta, został wydelegowany z polecenia Departamentu Policji Ministerstwa Spraw Wewnętrznych do Teresina, w celu ustalenia, czy śledztwo zostało przeprowadzone ściśle i czy nie da się ustalić nowych danych. Nic nowego nie znalazł. Nie sądzi by zabójstwo miało tło polityczne.

Poza wymienionymi zeznawali: Orman, Czyżewska i Żukiewiczowa.

Dziś dalszy ciąg badania świadków.

Listy z Wołynia

Upadek prawosławia... — P. J. G. pisze o... Wołyniu. — Walka z bezrobociem

(Koresp. wł. „Głosu Codzien.”).

Łuck, 10 lutego.

Najaktualniejszą obecnie sprawą jest — upadek prawosławia i przejście na katolicyzm kilku, czy jak twierdzi miejscowa prasa ukraińska, kilkunastu księży prawosławnych. Ostatnio przyjął katolicyzm ks. Aleksy Pilipenko, proboszcz parafii prawosławnej we wsi Cechów, pow. horochowskiego. Rzecz prosta, że wychodzący w Równem ukraiński tygodnik „Dzwini” rozdziara szaty nad prawosławiem i pisze całe artykuły o jego upadku.

Rozdzieraniem szat jest wogóle zjawiskiem przestarałem Dlatego „postępowy” korespondent „Kurjera Polskiego” p. J. G. pisze w Nr. z dn. 8 lutego korespondencję z Wołynia o... teatrze. Pytanie tylko, czy „postępowy” p. J. G. i piszący z Łucka do „Kurjera Polskiego”, nie jest „chadeckim” panem J. G., piszącym z Łucka

do „Rzeczypospolitej”, i czy obydwa nie są panem A. Jusnoszą z Gzowskim, który z ramienia „Rzeczypospolitej” przyjechał na gościnne występy na Wołyniu. Najmniej „chadeckiego” b. wojewoda, p. St. Srokowski, oskarża „Rzeczpospolitą” o... hajdamactwo — naturalnie to wszystko ustami p. J. G. Wołyniacy, tacy rodowici mają na tem tle daleko idące kombinacje prasowe...

O walce z bezrobociem mówi się u nas też. Związany został nawet z inicjatywy wojewody Dębskiego komitet, który ma się tą sprawą zająć. Aczkolwiek bezrobocie na Wołyniu jest minimalnem w stosunku do innych województw — ale zawsze i tu się znajdzie wdzięczne pole do pracy.

Pozatem co? Nudna kronika policyjna, której, czytelnicy, macie aż za dużo!

And. J. Por.

Z BOISK SPORTOWYCH.

Przy dzisiejszej pogodzie trudno jest mówić o sporcie. Na sporty zimowe za ciepło, na letnie za zimno, i — za mokro.

Dzieje się coś — gdzieś tam daleko za granicą, ale te rzeczy albo mało nas interesują, albo mają dość nikłe znaczenie dla sportu wogóle, a dla naszego w szczególności.

Z tych też względów przechodzimy do porządku dziennego nad wiadomościami, że np. „król futbolowy” Szeffer przeniósł się do Hiszpanji, lub że w Londynie odbył się, czy też miał się odbyć wielki mecz bokserki pomiędzy dwiema paniami.

W kraju, a raczej w Warszawie zapowiedziane są zawody sportowe jedynie — „pod dachem”.

Mianowicie w dniu 14 b. m. na strzelnicy Pol. Tow. Łowieckiego odbędzie się 17 dzień zachęty dla juniorów i seniorów z broni długiej. Jednocześnie kierownik strzelnicy p. Jurjewicz komunikuje, że Wydział Przy-

sposobienia Wojsk M. S. Wojsk. prz znaczył subsydjum na broń i naboje, aby ułatwić niezamownym amatorom sportu strzeleckiego korzystanie ze strzelnicy.

W dniu 17 b. m. odbędzie się mecz rewanżowy piłki koszykowej między drużyną AZS. i Poselstwem Amerykańskim. Początek o godz. 20 w krytej hali Parku Sobieskiego.

W dniu 24 b. m. rozpoczyna się turniej „Ping - Pongu” o mistrzostwo Warszawy. Turniej odbywać się będzie w lokalu P.T.L. od godz. 19 do 22.

W dniu 23 b. m. odbędzie się turniej Ping - Pongu między Polonią i Warszawianką.

Wyjaśnić należy, że „Ping - Pong” — jest to tenis na stole.

Na „powietrzu” odbyć się ma na boisku Skry w sobotę 13 b. m. mecz piłki nożnej między drużynami Polonii i Askolii, początek o godz. 14, zaś o godzinie 12 odbędzie się mecz Promień — Gwiazda.

N. P. R. A WĘGIEL DLA BEZROBOTNYCH.

Jak nas informują z Klubu Parlamentarnego N. P. R. podjęte starania przez Kol. posła Herza, poparte przez Wojewodę Bnińskiego w Min. Pracy i Op. Społecznej, miały ten skutek, że niebawem wszystkie poważniejsze ośrodki województw Poznańskiego i Pomorskiego uzyskują do rozdziału bezpłatny węgiel dla bezrobotnych.

Podajemy tylko niektóre większe miasta, oraz ilość ton, które zostaną przydzielone w sumie pół tony (10 ctr.) na rodzinę.

Województwo Poznańskie: — Bydgoszcz 250; Inowrocław 300; Leszno 120; Ostrów 150; Gniezno 100; Jarocin 30; Strzelno 60; Wągrowiec 50; Skalmierzyce 20; Szamotyły 60; Solec Kujawski 60; Rawicz 200; Kościan 20; Chodzież 55; Krotoszyn 125; Września 75; Nakło 180; Koźmin 20; Gostyń 100; Odolanów 15; Śrem 55; Środa 70 i t. d. Razem odbierze obecnie Woj. Poznańskie 2215 ton, poprzednio odebrało 720 t. razem 2935 ton.

Województwo Pomorskie: Toruń 100; Grudziądz 120; Chełmno 15; Starogard 30; Wejherowo 150; Gniezno 30; Chojnice 4; 5 Czersk 50 i t. d. Razem odbierze Pomorze 550 ton, poprzednio odebrało 150 ton, razem 690 ton.

Przytem są czynione zabiegi o uzyskanie dla samorządów kredytów na celowe prace inwestycyjne, celem likwidacji bezrobocia. Z tego wszystkiego wynika, że posłowie N. P. R. szczerze i bez rozgłosu, a racjonalnie starają się pomóc bezrobotnym.

Niechaj to będzie dla wszystkich robotników wskazówką, by wiedzieli gdzie ich właściwi obrońcy się znajdują i nie dawali w tych ciężkich czasach posłuchu krzykaczom, którzy prócz blagi niczego konkretnego nie są w stanie przeprowadzić.

KRONIKA

Luty
14
Niedziela

Sobota
Katarzyna
Niedziela
N. Zapustna
Poniedziałek
Faustyna

Go grają w teatrze? Dziś, w sobotę, dnia 13 lutego b. r. jedyny gość występ znakomitej mezzosopranistki opery poznańskiej, p. Aleksandry Szafrąskiej w jej słynnej kreacji tyt. bohaterki w operze „Carmen”.

Jutro w niedzielę, o godz. 3. in 30 po poł. (ceny niższe) ostatni raz malownicza i melodyjna operetka Kalmana „Bajadera”, wieczorem zaś rekordowo wesoła, urozmaicona efektownym baletem, „Błękitna krew”.

W poniedziałek przedst. zawieszony z powodu próby generalnej wtorkowej premjery opery Verd'iego „Aida”. Będzie to uroczyste 25-cio letniej rocznicy zgonu genialnego mistrza tonów. Batutę dźwierz dyr. Bojanowski, inscenizacji dokonał gł. reż. Krugłowski.

— **Kto pomoże?** 1 bm. zmarł w Rywałdzie pow. starogardzki, członek N. P. R. i Z. Z. P. Teofil Krupiński, utraciwszy przed rokiem żonę i starszą córkę. Po zmarłych pozostało siedmiu nieletnich dzieci, które nie posiadają środków do życia. — Wszystkich litościwych wzywa się, aby według sił pomogli sierotom. Datki prosimy nadsyłać pod adresem skarbnika filji rywałdzkiej kol. **Matuszewskiego**, Golebiewko, pow. starogardzki.

— **Rodzicom** przypominamy dzisiejsze — sobotnie — przedstawienie cyrku „Express”. — Przedstawienie to przeznaczone dla młodzieży szkolnej, a wstępne — 30 gr. — jest tak niskie, że umożliwi prawie każdemu poślanie na przedstawienie swych „pociec”.

— **Przypominamy** niedzielną wieczornicę Tow. Młodych Polek, która odbędzie się o godz. 6 wiecz. w „Strzelnicy”.

— **Pożar** wybuchł 12 bm. w domu przy Rynku Staromiejskim 18. Zapaliła się belka położona w pobliżu komina. Po półgodzinnej pracy straży pożarnej pożar ugaszono. Szkody wynoszą około 2000 zł. Ofiar w ludziach nie było.

— **Kwesta dla bezrobotnych.** Dnia 24. i 25. b. m. od godz. 2—5 po poł. po wszystkich ulicach miasta Torunia będą jeździć wozy i zbierać dary w odzież, bieliznę i obuwiu, dla bezrobotnych.

Przy każdym wozie będzie jedna z pań z Sekcji Komitetu Obywatelskiego Pomocy dla bezrobotnych, a 4 wydelegowane osoby, zaopatrzone w opaskę ze stemplem Magistratu na ramieniu, będą chodzić po domach i zbierać dary.

Mamy gorące przeświadczenie, że Obywatelstwo toruńskie pójdzie ręką w rękę z Komitetem wykonawczym i nie pozostanie obojętne dla tak ważnej akcji.

Przewlekła zima, stale szeregająca się epidemicznie grypa dają się we znaki warstwom posiadającym, a cóż dopiero tym biedakom, którzy nie mają się nawet czym okryć. Do was Matki-Polki apelujemy, nie pozwólcie ginąć tym biedactwom bezbronnym. Przy dobrych chęciach zawsze się w domu coś znajdzie, a więc przejrzyjmy naszą garderobę buciki i bieliznę i odłożmy coś dla rodzin bezrobotnych.

Ofiarodawców prosi się, ażeby na wyżej wymienione dni, zechcieli karteczką zawierającą nazwisko ofiarodawcy i spis ofiarowanych rzeczy.

Sekcja Pań Komitetu Obywatelskiego Pomocy dla bezrobotnych. W. Wachowiakowa, przewodn. J. Buszczyńska sekretarka.

— **Renowacja starożytnego ratusza.**

— **Renowacja ratusza toruńskiego.** Przed kilkun. dniami zarząca naszego ratusza. Prace malarskie prowadzi p. Biernacki. Dotąd odnowiono korytarze I. i II. piętra. Aczkolwiek nie rościmy sobie pretensji do fachowej krytyki, to jednakowoż należy nadmienić, że kolory wybrane przez renowatorów są niezbyt szczęśliwie dobrane. I tak na I. piętrze widzimy lamponię czerwoną, zaś na tym samym piętrze pomalowano iną na kolor buraczkowy. Obwódki kolorów dawniejszej monarchii c. k. k. Prawdopodobnie dla kontrastu pomalowano kaloryfery na czarno, okna na białe. Na II piętrze pomalowano lamponię na szaro, obwódki czarno-zieloną, kaloryfery również na zielono.

W ubikacjach, gdzie mieszczą się biura: miernicze, rachunkowe, przem.-handlowe, budowlane i przedpokój p. prezydenta dobiera się w każdej innej kolor, tak że całość jest aż nazbyt „urozmaiconą”.

Po ukończeniu prac wewnętrznych przystąpi się do odnawiania zewnątrz. Odnosne projekty są w przygotowaniu.

KRONIKA POLICYJNA.

— **Aresztowano** pod zarzutem oszczerstwa i sprzeniewierzenia niejakiego J. M. mieszk. przy ul. Szweskiej. Dalej przytrzymał: jedną kobietę od pewnego czasu poszukiwaną; inną kobietę za uprawianie nierządu; jednego pijaka, którego po wytrzeźwieniu zwolniono.

— **Wykryto** oszustwo i sprzeniewierzenie na 300 zł. na szkodę firmy „Hercogowina” — sprawcą jest J. M. z Torunia.

— **Dezertjer z toruńskiego szpitala więziennego buja po całej Polsce, posługując się samochodem i kryjąc się pod mundurem wojskow.** Niedawno donosiły pisma, że znany w Warszawie właściciel sklepów masarskich, p. Weber został ciężko ranny przez jakiegoś bandytę, ubranego w mundur wojskowy, od którego domagał się zwrotu wyłudzonych pieniędzy.

Jak się obecnie okazuje, bandyta tym był plutonowy 51 p.p. Aleksander Markowski, który je szcze 23 kwietnia ub. r. uciekł z szpitala więziennego w Toruniu i po którym mimo rozesłania listów gończych i poszukiwań ślad zaginął.

Markowski jednak, jak się okazuje nie próżnował. Oto w szeregu miast, jak Warszawa, Łódź, Katowice, Kraków i Częstochowa ukazywali się jacyś oszuści i bandyci ubrani w mundury wojskowe, którzy podawali swe nazwiska jako: Jerzy Dąbrowski, Bronisław Lewandowski, Wawrzyniec Jaworski, Marcewski, Jagodziński, Jackiewicz, Ppnikowski, Mazurkiewicz i t. d. Teraz zaś wykryło się, że pod wszystkimi tymi nazwiskami ukrywa się niebezpieczny bandyta i dezertjer Markowski. Niedawno np. dwaj oficerowie w Częstochowie zatrzymali jakiegoś podporucznika, którego zachowanie się brak umundurowania budziły podejrzenie. Domnie many jednak podporucznik zdołał zbiec z komendy placu, dokąd go zaprowadzono. Przy porównaniu rysopisu zbiega z listami gończymi, wyszło na jaw, że owym podporucznikiem był nie kto inny tylko Markowski.

W ostatnim czasie bandyta ten nie zrzucając zresztą munduru wojskowego przetrząsnął się do innego „fachu”. Oto wypłynął on znowu gdzieś pod Gdańskiem, przyczem stwierdzono, że posiada obecnie samochód i działa przy pomocy dwóch pomocników, z których jeden ubrany po wojskowemu, występuje jako jego ordynans, drugi zaś cywilny jest eleganckim i przystojnym młodzieńcem.

— **GRUDZIĄDZ.** Dekorowanie za służonych strażaków nastąpiło z okazji 50lecia tut. straży pożarnej w piątek 12. bm. w hotelu pod „Złotym Lwem”.

— **Burzliwy wiec bezrobotnych** odbył się onegdaj w sali „Bazaru”. Na wiecu tym wysunięto szereg zadań. Dzięki rozśadkowi większości zebranych

nie doszło jednak do poważniejszych zażądań.

— **NOWEMIASTO.** Zgon b. burmistrza. W dniu 25 stycznia umarł w Berlinie długoletni, były burmistrz Nowogomiasta, śp. Adol. Liedke. Zwłoki zmarłego podług jego życzenia zostały przewiezione z Berlina do Nowogomiasta i pochowane na tutejszym cmentarzu katolickim, obok zwłok małżonki jego.

— **ORŁOWO.** Dnia 8 bm. fale Bałtyku wyrzuciły na brzeg zwłoki kobiety w średnim wieku. Zwłoki musiały się znajdować dłuższy czas we wodzie, gdyż trudno jest rozpoznać rysy utopionej niewiasty.

— **KOŚCIERZYNA.** Sprzeniewierzenie. Sprzeniewierzenia dopuścił się zatrudniony w tutejszym Urzędzie Skarbowym urzędnik Zajac. Sprzeniewierzył podobno kilka tysięcy złotych. Zajac przyznał się do winy — dochodzenie dalsze w toku.

— **CHOJNICE.** Przed Izbą karną w Chojnicach stał rzeźnik Stanisław Kitowski z Czerska oskarżony o to, że wyroby mięsne nie były czyste do użycia ludzkiego i takowe sprzedawał. Niech to będzie przestroga dla innych.

* **Koło śpiewu „Moniuszko”** *
* urzędują *
* **w sobotę, dnia 13 bm.** *
* **wielką zabawę** *
* **w małej sali „Parku Wiktorji”** *
* **Początek o godz. 8 wiecz.** *

— **KALENDARZ ZEBRAŃ.**
— **TORUŃ.** Walne zebranie Związku Kolejarzy ZZZP. odbędzie się we wtorek 16 bm. o godz. 18 w lokalu p. Nelkińskiego. O udział wszystkich członków uprasza Zarząd.

— **GRUDZIĄDZ.** Zebranie filji N. P. R. w Grudziądzu odbędzie się dnia 17 b. m. o godzinie 6.30 po poł. w Bazarze przy ul. Moniuszki, na które się wszystkich działaczy i sympatyków jak najuprzejmie zaprasza. Zarząd.

Nakładem Drukarni Robotniczej W. Pawlak i Spółka w Toruniu. Redaktor naczelny: **A. Antezak** Redaktor odpowiedzialny: **M. Musiał**

Doświadczony długoletnią praktyką, załatwiam wszelkie, choćby najtrudniejsze

sprawy sądowe

karne, spadkowe, hipoteczne, kontraktowe, administracyjne i t. d. — Tłumaczenia — Załatwianie czystopisów na maszynie do pisania — Informacje i wyjaśnienia w każdej sprawie ustnie i listownie — rzetelnie, dykret. i tanio.

Proszę powołać się na niniejsze ogłoszenie. — Przy załatwianiu listownie dołączyć 1 zł.

BIURO PORAD PRAWNYCH „ARGUS”
Żelgoszcz (Pomorze).

Aparaty do wód mineralnych
na sprzedaż.

Zgłosić się u **Ż a k a**, Rabańska nr. 13 (podwórce)

Pomocy prawnej Kartofle 3 złote centnar w każdej ilości w składzie mącznym ul. **Kopernika 22**
Zdolni Agenci do przyjmowania zamówień na portrety są zaraz poszukiwani. Toruń-Mokre Kościński 60a
Grudziądz

Poszukuję od 1. III. br. **dojarza pojedynaka do 15—16 krów**

Do zgłoszeń załączyć świadectwa. **J. Siebers, Duże Brudzawy, stacja Konojady**

Tanie Wina!
Dla zmniejszenia zapasów sprzedaje:
Bordeaux biały r. 1921 f-my Lalando & Co 4 zł.
Bordeaux czerw. r. 1923 f-my Lalando & Co 3.85 zł.
or. b. Cincano Torino 1/2 butelka . . . 5.50
Węgierskie wytrawne 1/2 butelka . . . 6.--
Boszowe słodkie 1/2 butelka . . . 6.--
Sułtan i S-ka Nast.
Wacław Maćkowiak
Toruń, Szeroka 24.

Górnośląski węgiel
z kopalni Inb składowy poleca
Górnośląskie Tow. Węglowe
Tow. z ogr. por.
Toruń, Kopernika 7
Tel. 128-113
Przedstawiciele
Związku Kopalń Górnośl. Robur Katowice na Pomorze

Pokój umeblowany zaraz do wynajęcia. Ul. Żeglarska 10 w podwórzu, II piętro.

Reparacje

maszyn do szycia, maszyn do pisania rowerów i gramofonów wszelkich systemów wykonuje fachowo, prędko i po cenach przystępnych

M. Pyszora
Toruń, ul. Szczytna 6.
Skład maszyn i rowerów.

Wypożyczanie koni

para mocnych koni z wozem i woźnicą na godzinę **4 zł.**
na cały dzień **25 zł.** (8 godzin)

Przeprowadzki

konmi w meblowych wozach do każdej miejscowości tanio, starannie wykonuje przez siły faccowe
Ludwik Szymański
urzędowy spedytor kolei
Toruń, Żeglarska 3.
Telefon 909.

NAJLEPSZY PROSZEK DO PRANIA
NADAJE BIELIŻNIE ŚNIEŻNĄ BIAŁOŚĆ
J.M. WENDISCH SUK.-S.A. TORUŃ

Włodarza dla koni
poszukuje od 1-go kwietnia br.
DOM. NOWYDWOR, poczta Wrocławki, powiat Chełmno.